

CİMNASTİK SPORCUSU AİLELERİN DUYGUSAL ZEKA VE ÖRGÜTSEL BAĞLILIKLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ*

Tolga HAVUÇ^{ID**1ABDE}, Kürşad SERTBAŞ^{ID²AD}, Tolga Kaan BAHADIR^{ID³CD},

Selman ÇUTUK^{ID⁴D}, Muhammed Eyüp UZUNER^{ID⁵D}

¹ Kocaeli Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, Kocaeli, Türkiye

² Doç. Dr., Kocaeli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Kocaeli, Türkiye

³ Dr., Kocaeli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Kocaeli, Türkiye

⁴ Sakarya Uygulamalı Bilimleri Üniversitesi, Lisansüstü Ens., Sakarya, Türkiye

⁵ Arş. Gör., Kocaeli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Kocaeli, Türkiye

A Çalışma Deseni (Study Design)

B Verilerin Toplanması (Data Collection)

C Veri Analizi (Statistical Analysis)

D Makalenin Hazırlanması (Manuscript Preparation)

E Maddi İmkânların Sağlanması (Funds Collection)

ÖZET

Orijinal Makale

Amaç: Bu araştırmanın amacı Kocaeli ilinde çocukları cimnastik sporu ile ilgilenen velilerin duygusal zekaları ile örgütsel bağlılık arasındaki ilişkisine farklı değişkenler açısından incelemektir.

Yöntem: Araştırma grubunu Kocaeli ilinde çocukları cimnastikle ilgilenen kadın(n=62), erkek(n=60) toplamda (n=122) sporcu velisinden oluşmaktadır. Araştırmada anket yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya katılan velilerin demografik bilgilerinin yanı sıra Dr. Reuven Bar-On tarafından 1997 yılında geliştirilmiş ve orijinali 133 maddelik Bar-On EQ-i Duygusal Zeka Ölçeği, ve Allen ve Meyer tarafından geliştirilen “Örgütsel Bağlılık Ölçeği” veri toplama aracı olarak uygulanmıştır. Duygusal Zeka ve Örgütsel Bağlılık Anketi ölçekleri aracılığıyla toplanan veriler istatistiksel paket programı (SPSS 20,0) aracılığıyla analiz edilip sonuçlar yorumlanmıştır. Araştırmada değişkenler arasındaki farklılığı belirlemek için bağımsız örneklem için T-testi, Anova ve korelasyon (r istatistiği) analizleri kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmada bulguları incelendiğinde; Duygusal Zeka Düzeylerinin alt boyutlarından Kişiler arası ilişkiler ile Cinsiyet Durumları arasında 0.26 anlamlı bir ilişki ortaya çıkmıştır. Duygusal Zeka Düzeylerinin alt boyutlarından genel ruh durumu ile Cinsiyet Durumları arasında 0.11 değerinde anlamlı ilişki olduğu ortaya çıkmıştır. Örgütsel Bağlılık Durumlarının Cinsiyet Durumu ilişkisine bakıldığında örgütsel bağlılığın alt boyutlarında duygusal bağlılık 0.38 ve zorunlu bağlılık 0.10 değerleri ile anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç: Elde edilen sonuçlara bakıldığında yapılan çalışma bir durum tespiti açısından önemlidir. Bu çalışmanın sonucu olarak cimnastik sporu ile uğraşan sporcuların aileleri ile Cinsiyet, sosyoekonomik düzey ve ailelerin geçmişte lisanslı olarak sporcu olmaları ile duygusal zeka durumları ve örgütsel bağlılıkları arasındaki ilişkinin pozitif yönde olduğu görülmüştür. Bu sonuç özellikle veli profilinin önemi sporcuya ve spor kulübe olumlu şekilde yansıtacağını söylemek çok doğru olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Spor, cimnastik, duygusal zeka

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIPS BETWEEN EMOTIONAL INTELLIGENCE AND ORGANIZATIONAL COMMITMENT OF GYMNASTIC'S FAMILIES

ABSTRACT

Original Article

Aim: The aim of this research is to examine the relationship between emotional intelligence and organizational commitment of parents who are interested in gymnastic sports in Kocaeli Province in terms of different variables.

Method: The research group consists of female (n = 62), male (n = 60) parents (n = 122) who are interested in gymnastics in total in Kocaeli province. The survey method was used in the research. In addition to the demographic information of the parents who participated in the research, Dr. Developed by Reuven Bar-On in 1997, the original 133-item Bar-On EQ-i Emotional Intelligence Scale and the “Organizational Commitment Scale” developed by Allen and Meyer were applied as data collection tools. Data collected through the Emotional Intelligence and Organizational Commitment Questionnaire scales were analyzed through the statistical package program (SPSS 20.0) and the results were interpreted. In the research, T-test, Anova and correlation (r statistics) analyzes were used for independent samples to determine the difference between variables.

Findings: When the findings of the research are examined; A 0.26 significant relationship has emerged between interpersonal relations and Gender Status, which are sub-dimensions of Emotional Intelligence Levels. Among the sub-dimensions of Emotional Intelligence Levels, it was revealed that there was a significant relationship of 0.11 between the general mood and Gender States. When the relationship between Organizational Commitment Status and Gender Status is analyzed, it was found that there is a significant relationship between the emotional commitment 0.38 and compulsory commitment 0.10 in the sub-dimensions of organizational commitment.

Conclusion: Looking at the results obtained, the study is important for a due diligence. As a result of this study, it was observed that the relationship between the families of athletes engaged in gymnastic sports and their gender, socioeconomic level, and families' being licensed athletes in the past, and their emotional intelligence and organizational commitment were positive. This result It would be very correct to say that especially the importance of the parent profile will reflect positively on the athlete and the sports club.

Keywords: Sport, gymnastics, emotional intelligence

*Bu makale Tolga HAVUÇ'un Doç.Dr. Kürşad SERTBAŞ Danışmanlığında yürüttüğü yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

**Sorumlu Yazar, Corresponding Author: Tolga HAVUÇ t_kocaeli@hotmail.com

Çıkar Çatışması, Yok – Conflict of Interest, No, Etik Kurul Raporu veya Kurum İzin Bilgisi- Ethical Board Report or Institutional Approval, Var/ Yes

1. GİRİŞ

Cimnastik tüm sporların temelini oluşturmaktadır. Lokomotor hareket, denge ve vücut kontrol hareketleri gerektiren cimnastik sporu, özellikle çocukların gelişimi için oldukça önemlidir. Cimnastik sporu, boy, kilo ve vücut kas kitleleri gibi değerlerin dengede olmasını sağlayarak çocukların estetik bir görünüme sahip olmalarına yardımcı olmaktadır. Özellikle bu spor dalının ilköğretim hatta okul öncesi eğitimde zorunlu hale getirilmesi çocuğun ilerleyen yaşlarda devam edeceği spor branşına ciddi katkılar sağlayacaktır. Bu katkılar kas esneklik seviyesinin artmasıyla beraber sakatlanma riskinin azalması, görsel olarak daha estetik bir görünüm, yüklenme dönemlerinde (sürat-kuvvet-dayanıklılık) çocuklardan daha çok verim alma ve en önemlisi de sporcunun spor yaşamını daha uzun süreli hale getirmektedir.

Cimnastik kendi içinde çok zor hareketler barındıran, hareketlerin birbiriyle senkronize olmasını gerektiren ve vücudun en çok koordine edildiği branşların en başında gelmektedir (Erkut ve Pınar, 2000; Mengütay, 1992). Sporda performans verimine ulaşmada, motorsal güç ve bedensel yetilerin geliştirilmesi amaçlanırken, sportif ritmik cimnastikte buluş, fantezi, yaratma gücünün geliştirilerek iç duyuş ve düşüncelerin müzik eşliğinde estetik hareketlerle tanımlanması, sergilenmesi amaçlanmaktadır. Böylece bilişsel ve duygusal gelişime katkı sağlanmaktadır (Altay, 1995).

Cimnastik sporuyla uğraşan 6-12 yaş grubu çocuklarda, fiziksel uygunluk, beceri, kişilik gelişimi ve sosyal gelişim gibi özelliklerin geliştirilmesi ve bunların bilincinde olunması, çocuğun çalıştırılmasında önemli bir rol oynamaktadır. Ülkemizde 5-6-7 yaş grubundaki çocuklarda ilk seçim yapılmaktadır. Ön seçim okullardaki beden eğitimi öğretmenleri yardımıyla yapılmakta ve daha sonra sporcusu-antrenör-aile üçgeni kurulmaktadır.

Cimnastik branşıyla uğraşan kişilerin omuzları geniş, kalçaları dar ve orta boy görünümündedirler. 1964 Tokyo ve 1972 Münih Olimpiyatlarında dereceye girebilecek seviyedeki sporcuların özellikleri 1.64 cm boy, 63.5 kg ve 26 yaş olarak belirlenmiştir (Özer ve diğ. 1997).

Hareketli ve sabit özelliği gelişmiş ve vücut dengesi iyi olmayan hiçbir sporcusu bu branşta üst düzey yarışmacı olamamaktadır. Bu sporda duygusal zekanın yüksek olması önem arz etmektedir. Duygusal zekanın yüksek olması insanları

pozitif yönde etkilemenin yanında, Duygusal zekânın yüksek olması insanların hayat dolu olmasına yol açmaktadır (Baltaş, 2006).

Bar-on'un Duygusal Zekâ Modeli; Kişisel Boyutlar, Boyutlar arasında Uyum, Stresle Başa Çıkabilme, Genel Ruh hali, Mutluluk ve iyimserlik olarak belirtmiştir. Reuven Bar-On'un modelinde duygusal zekâyı "çevreden gelen talep ve baskılarla başa çıkma yeteneğini etkileyen bir dizi kişisel, duygusal ve sosyal yeti" olarak tanımlamıştır. (Goleman, 2005).

Örgütsel Bağlılık ve Alt Boyutlarından Allen ve Meyer; Duygusal Bağlılık: Kişinin örgüte dâhil olması, örgüt ile duygusal yakınlığının oluşması ve örgüt ile arasında duygusal yakınlık hissetmesi olarak belirtilmiştir. (McGee ve Ford 1987, Meyer ile Allen 1991yılındaki çalışmasında ve Bartlett, 2001 yılındaki çalışmasında). Normatif (Zorunlu) Bağlılık: Normatif bağlılık hisseden çalışanlar bu şekilde davranmaya zorunlu olduklarını hissettikleri için örgütlerinde kalmaktadırlar. Bireyler örgütteki davranışlarının doğru ve ahlaki boyutta olduğuna inanırlar. (Obeng and Ugboro, 2003). Normatif bağlılık işgören organizasyona bağlılığı bir görev olarak algılar ve bu bilinçtedir. İşgören organizasyona Bağlılığın doğru olduğunu düşüncesini benimser, bunun sonucunda normatif bağlılığın geliştiği için, diğer iki tür bağlılıkta farklı bir şekilde temsil etmiştir. (Saldamlı, 2009). Çalışanların organizasyonda kalmalarını sürdürmeleri istedikleri, için değil ahlaki buldukları içindir(Saldamlı, 2009).

Devam Bağlılığı: Bu bağlılık türü kişiden örgüten maddi açıdan ayrılmama durumudur. Her üç bağlılığın ortak noktası, çalışanları örgütten ayrılmayı engelleyen bir bağın olmasıdır.

Duygusal bağlılıkta organizasyonda kalma güdüsü isteğe dayanırken, rasyonel bağlılıkta gereksinimlere ve normatif bağlılıkta ise yükümlülülere dayanır. (Obeng ve Ugboro, 2003). Bu üç bağlılık türü örgütsel bağlılığın türleri değildir. Bu üç bağlılık türü farklı öğeleri temsil eder. Bireyler üç ayrı bağlılığı farklı düzeylerde hissedebilirler (Wasti, 2002).

Örgütsel Bağlılığı Etkileyen Faktörler; Örgütsel bağlılığı insanların kişisel yapısına göre değişiklik gösterir.

Bu araştırmanın amacı çocuğunu cimnastik sporuna yönlendiren ailelerin bazı demografik özelliklerini belirleyerek var olan duygusal zeka yapılarının örgüt yani kulüp ortamındaki aidiyet duygusuna ne boyutlarda etki edeceğini belirlemektir. Özellikle bireysel sporlarda sporcu velilerinin kulübe olan aidiyet duygularının yüksek olması sporcunun gelişimine çok ciddi katkılar sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca sporcu velilerinin bu konuyla beraber çocuklarıyla olan ilişkilerini, spor kültürü algısını ve spor disiplinini arttıracaktır. Bu araştırma spor kulüplerine, yöneticilerine, antrenörlerine ve bunlarla ilgili olan tüm spor öğelere katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Sporcu velilerinde oluşacak spor kültürü, evde spor konuşulması, müsabakaların takip edilmesi ve bu gibi durumların spor yapan çocuklarına aktarılması başta fair-play ruhu olmak üzere, kurallara uyma gibi birçok konuda ülke sporuna da ciddi kazanımlar sağlayacağı düşünülmektedir.

2. MATERYAL VE YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Yöntemi

Türkiye/Kocaeli ilinde Olimpiyat yıldızları spor kulübü bünyesi cimnastik eğitimi gören sporcuların velilerine yapılan bu araştırmamızda genel tarama yöntemi kullanılmıştır.

2.2. Araştırma Grubu

Araştırmanın grubunu, Türkiye/Kocaeli ilinde Olimpiyat yıldızları spor kulübü bünyesi cimnastik eğitimi gören sporcuların velilerinden oluşmaktadır. Rasgele seçilen veli grubunun 62'si bayan, 60 'ı erkek toplam 122 kişi araştırmaya dâhil edilmiştir.

2.3. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada, Acar 2001 yılında Bar-On EQ-i Duygusal Zekâ Ölçeği Türkçe'ye Uyarlamıştır. Bu ölçek çalışmamızda veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Esas ölçek 133 soru içermektedir. Ölçeğin Uyarlama çalımlarından sonra toplam 5 boyut ve onların da altında yer alan 15 boyutu ölçen 88 ifade ile sınırlandırılmıştır.

Araştırmanın ikinci kısmında örgütsel bağlılık konusunda Allen ve Meyer ait olan "Örgütsel Bağlılık Ölçeği" veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. (Allen ve Meyer 1990). Meyer ve Allen Örgütsel bağlılığı; duygusal bağlılık, devam bağlılığı ve normatif bağlılık olmak üzere üç temel ana faktörü ölçmektedir. 2000 yılında Wasti tarafından Türkçeye uyarlanmıştır.

Tablo 1. D. Z. Ö. Ortalama Puan Tablosu

Toplam Puan Aralıkları	Sınıflandırılan Grup
1,00 - 1,80	Çok düşük
1,81 - 2,60	Düşük
2,61 - 3,40	Orta
3,41 - 4,20	Yüksek
4,21 - 5,00	Çok yüksek

2.4. Etik Kurul Onayı

Araştırmanın etik onayı Kocaeli Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu'ndan 2018/11 nolu toplantısında ve 3 sayılı karar numarası ile 07.12.2018 tarihinde alınmıştır.

2.5. Verilerin Analizi

Çalışmamızın veri analizi D.Z. ve Ö.B. Anketi ölçekleri yardımıyla toplanmış, ortaya çıkan veriler (SPSS 20,0) programında analiz edilerek yorumlanmıştır. Araştırmada değişkenler arasındaki farklılığı belirlemek için bağımsız T-testi, Anova testi ve korelasyon (r istatistiği) analizleri alınmıştır.

3.BULGULAR

Tablo 2. Araştırma Grubuna Katılan bireylerin Cinsiyetlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

	F	%
Kadın	62	50.8
Erkek	60	49.2
Toplam	122	100

Tablo 2’de araştırma grubundaki bireylerin % 50,8 si kadın, %49,22 si erkektir.

Tablo 3. Araştırma Grubuna Katılan bireylerin Lisanslı Spor Yapma Durumlarına İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı Evet-Hayır cevapları

	F	%
Evet	30	24,6
Hayır	92	75,4
Toplam	122	100

Tablo 3’te araştırma grubundaki bireylerin %24,6 evet , %75,4 hayır demiştir.

Tablo 4. Araştırma Grubuna Katılan Deneklerin Herhangi Bir Kulüp Ortamında Spor Yapıp Yapmamalarına İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı Evet- Hayır cevapları

	F	%
Evet	12	9,8
Hayır	110	90,2
Toplam	122	100

Tablo 4’te araştırma grubundaki bireylerin %9,8 evet , 90,2 hayır demiştir.

Tablo 5. Araştırma Grubuna Katılan bireylerin Yaş Durumlarına İlişkin betimsel İstatistikler

	Cinsiyet	N	Ortalama	Standart Sapma
Yaş	Kadın	62	37.38	4.52
	Erkek	60	40.63	5.49

Tablo 5’te araştırma grubundaki kadın bireylerin yaş ortalaması 37.38, standart sapması 4.52 dir. Erkek bireylerin yaş ortalaması 40.63, standart sapması 5.49’dur.

Tablo 6. Araştırma Grubuna Katılan bireylerin D.Z. Düzeylerine İlişkin betimsel İstatistikler

	N	Min.	Max.	Ortalama	Standart Sapma
Kişisel fark.	122	1.57	3.36	2.92	.36
Kişiler arası iliş.	122	1.47	4.59	3.69	.51
Şartlara ve çevreye uyum	122	1.73	3.53	2.94	.37
Stres yön.	122	2.42	4.83	3.77	.45
Genel R.H.	122	2.18	5	3.93	.66
D.Z.P.	122	1.874	4.262	3.45	.47

Tablo 6’da görüldüğü gibi araştırma grubuna katılan bireylerin Kişisel farkındalık puanları minimum 1.57, maksimum 3.36, ortalama 2.92, standart sapması .36’dır. Kişiler arası ilişkiler minimum 1.47, maksimum 4.59, ortalama 3.69, standart sapması .51’dir. Şartlara ve çevreye uyum minimum 1.73, maksimum 3.53, ortalama 2.94, standart sapması .37’dir. Stres yönetimi minimum 2.42, maksimum 4.83, ortalama 3.77, standart sapması .45’dir.

Genel ruh hali minimum 2.18 maksimum 5, ortalama 3.93, standart sapması .66’dır. Duygusal zeka puanı minimum 1.874, maksimum 4.262, ortalama 3.45, standart sapması .47’dir.

Tablo 7. Araştırma Grubuna Katılan bireylerin Ö.B. Durumlarına İlişkin betimsel İstatistikler

	N	Min.	Max.	Ortalama	Standart Sapma
Duy. bağ.	122	2	5.10	3.51	.62
Zorunlu bağ.	122	1	5	2.76	.91
Devamlı bağ.	122	1	5	2.94	.85

Tablo 7’de görüldüğü gibi araştırma grubuna katılan bireylerin duygusal bağlılık minimum 2, maksimum 5,10, ortalama 3.51, standart sapması .62’dir. Zorunlu bağlılık minimum 1, maksimum 5, ortalama 2.76, standart sapması .91’dir. Devamlı bağlılık minimum 1, maksimum 5, ortalama 2.94, standart sapması .85’dir.

Tablo 8. Araştırma Grubuna Katılan bireylerin D.Z.D. ile Cinsiyet Durumları Arasındaki Bağımsız T Testi Sonuçları

		N	Ortalama	Standart Sapma	P
Kişisel fark.	Kadın	62	2.9	.34	0.81
	Erkek	60	2.92	.39	
Kişiler arası iliş.	Kadın	62	3.63	.51	0.26*
	Erkek	60	3.74	.51	
Şartlara ve çevreye uyum	Kadın	62	2.95	.29	0.74
	Erkek	60	2.93	.43	
Stres yön.	Kadın	62	3.68	.42	0.02*
	Erkek	60	3.86	.47	
Genel ruh hali	Kadın	62	3.83	.6	0.11*
	Erkek	60	4.02	.7	

*p<0.05

Tablo 8' e göre araştırma grubuna katılan bireylerin duygusal zeka düzeyleri cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde; kişiler arası ilişkiler, stres yönetimi ve genel ruh hali alt boyutlarında pozitif bir fark bulunurken ($p<0,05$) bireysel farklılıklar ile koşullara ve çevreye uyum alt boyutlarında anlamlı bir fark bulunmamaktadır.

Tablo 9. Araştırma Grubuna Katılan bireylerin Ö.B. Durumlarının Cinsiyet Durumuna Göre Bağımsız T Testi Sonuçları

	Cinsiyet	N	Ortalama	Standart Sapma	p
Duy. bağ.	Kadın	62	3.55	.66	0.38*
	Erkek	60	3.45	.57	
Zorunlu bağ.	Kadın	62	2.89	.8	0.10*
	Erkek	60	2.62		
Devamlı bağ.	Kadın	62	3.19	.57	0.01*
	Erkek	60	2.69	1	

* $p<0.05$

Tablo 9' a göre araştırma grubuna katılan bireylerin örgütsel bağlılık düzeyleri cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde; duygusal bağlılık, zorunlu bağlılık ve devamlı bağlılık alt boyutlarında anlamlı bir fark bulunmuştur($p<0,05$).

Tablo 10. Araştırma Grubuna Katılan bireylerin “Lisanslı Spor Yaptınız mı?” Sorusuna Verilen Evet e Hayır Cevaplarının D.Z. Düzeylerine İlişkin Bağımsız t Testi Sonuçları

		N	Ortalama	Standart Sapma	p
Kişisel fark.	Evet	30	3.11	.16	0.01*
	Hayır	92	2.85	.39	
Kişiler arası iliş.	Evet	30	3.91	.33	0.05*
	Hayır	92	3.62	.55	
Şartlara ve çevreye uyum	Evet	30	3.12	.22	0.01*
	Hayır	92	2.88	.38	
Stres yön.	Evet	30	3.86	.47	0.221
	Hayır	92	3.75	.44	
Genel ruh hali	Evet	30	4.35	.49	0.01*
	Hayır	92	3.79	.64	

* $p<0,05$

Tablo 10' a göre araştırma grubuna katılan bireylerin duygusal zeka düzeyleri lisanslı spor yapıp yapmama durumuna göre incelendiğinde; bireysel farkındalık, bireyler arası ilişkiler, koşullara ve çevreye uyum ile genel ruh durumu alt boyutlarında pozitif yönde fark bulunurken ($p<0,05$), stres yönetimi alt boyutunda anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Tablo 11. Araştırma Grubuna Katılan bireylerin “Lisanslı Spor Yaptınız mı?” Evet, Hayır cevapları Ö.B. Durumlarına İlişkin Bağımsız t Testi Sonuçları

		N	Ortalama	Standart Sapma	P
Duy.bağ.	Evet	30	3,57	0,64	0.49
	Hayır	92	3,48	0,61	
Zorunlu bağ.	Evet	30	2,45	1,12	0.02*
	Hayır	92	2,86	0,81	
Devamlı bağ.	Evet	30	2,36	1,07	0.01*
	Hayır	92	3,13	0,66	

*p<0.05

Tablo 11’ e göre araştırma grubuna katılan bireylerin örgütsel bağlılık durumları lisanslı spor yapıp yapmama durumlarına göre incelendiğinde; zorunlu bağlılık ve devamlı bağlılık alt boyutlarında anlamlı bir ilişki bulunurken (p<0,05), duygusal bağlılık alt boyutunda ise anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Tablo 12. Araştırma Grubuna Katılan bireylerin Yaş Durumları İle D.Z düzeylerine İlişkin Pearson Korelasyon Testi Sonuçları

		Kişisel farkındalık	Kişiler arası ilişkiler	Şartlara ve çevreye uyum	Stres yönetimi	Genel ruh hali
Yaş	R	0.12	0.10	0.01	.28**	0.05
	P	0.15	0.25	0.86	0.01	0.56
	N	122	122	122	122	122

P<0.05

Tablo 12’ ye göre araştırma grubuna katılan bireylerin yaş durumları ile duygusal zeka düzeylerine ilişkin pearson korelasyon testi sonuçları incelendiğinde; yaş ile stress yönetimi arasında güçlü bir korelasyon olduğu belirlenmiştir (p=0,01).

Tablo 13. Araştırma Grubuna Katılan Bireylerin D.Z. İle Ö.B Durumlarına İlişkin Pearson Korelasyon Testi Sonuçları

		Duygusal	Zorunlu	Devamlı
Kişisel fark.	r.	-.085	-.014	.039
	p.	.353	.880	.669
	n.	122	122	122
Kişiler arası iliş.	r.	-.008	.019	-.084
	p.	.926	.838	.360
	n.	122	122	122
Şartlara ve çevreye uyum	r.	.010	.085	-.058
	p.	.911	.353	.524
	n.	122	122	122
Stres yön.	r.	-.021	-.247**	-.085
	p.	.818	.006	.353
	n.	122	122	122
Genel R.H.	r.	-.109	-.102	-.043
	p.	.234	.262	.641
	n.	122	122	122

p<0.05

Tablo 13’ e göre araştırma grubuna katılan deneklerin duygusal zeka ile örgütsel bağlılık durumlarına ilişkin pearson korelasyon testi sonuçları incelendiğinde; stres yönetimi ile zorunlu bağlılık arasında güçlü bir korelasyonun olduğu belirlenmiştir (p=0,006).

4. TARTIŞMA

Bu araştırmada çocukları cimnastikle sporu yapan ailelerin duygusal zekaları ile örgütsel bağlılık düzeyleri farklı değişkenler doğrultusunda incelemiştir. Araştırmanın sonucunda araştırma grubuna katılan deneklerin duygusal zeka düzeyleri ile cinsiyet durumları arasındaki bağımsız T testi sonuçlarına bakıldığında kadınların duygusal zeka alt boyutlarından stres yönetimi boyutunun erkekler ile arasında $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık olduğu gözlemlenmiştir.

Erkek velilerin bayan velilere oranla stres yönetim düzeyleri daha yüksek çıkmıştır. Stres konusunda kadın ve erkekler arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir. Özellikle iş ortamının kadın yöneticilerin altındaki çalışanlar erkek müdürlere yöneticilere göre stres seviyesi daha yüksek çıkmıştır (Mahmut ve diğ. 2003). Yıldırım 2008 deki araştırmasında demografik değişkenlerden Cinsiyette bakımında ankete cevap verenlerin stres düzeylerine bakıldığımızda; kadınların stres seviyelerinin erkek bireylere göre yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Kadın ve erkek bireylerin stres düzeyleri için geçerli farkın anlamlı bir ilişki olduğu tespit etmiştir (Yıldırım, 2008). Bu sonuçlarla elde ettiğimiz sonuçlar paralellik göstermektedir.

Araştırma grubuna katılan deneklerin örgütsel bağlılık durumlarına bakıldığında kadınların örgütsel bağlılık alt boyutlarından devam bağlılığı boyutunun erkekler ile arasında $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık olduğu gözlemlenmiştir. Elde edilen ortalamalarda kadınların erkeklere oranla daha yüksek çıktığı gözlemlenmiştir. Öğretmenler üzerinde yapılan çalışmada devam bağlılığı ve duygusal bağlılık değişkeninde cinsiyete göre anlamlı bir fark bulunamazken. Normatif bağlılık konusunda anlamlı farklılıklar görülmektedir. Kadın öğretmenler erkek öğretmenlere göre düşük çıkmıştır. Ayrıca başka bir görüşte erkekler maddi olarak yüksek ücret almalarının bağlılık konusunda önemli olduğunu kadınların için ev faktörünün birinci planda olması sebebiyle erkekler bağlılık konusundaki puanları daha yüksek çıkmıştır (Yalçın ve İplik, 2008).

Araştırma grubuna katılan deneklerin "Lisanslı spor yaptınız mı?" sorusuna verilen cevapların duygusal zeka düzeylerine ilişkin bağımsız t testi sonuçlarına bakıldığında bireysel farkındalık, bireyler arası ilişkiler, koşullara ve çevreye uyum ve genel ruh durumlarında $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık olduğu gözlemlenmiştir. Lisanslı spor yapanların duygusal zeka düzeyleri daha yüksek çıkmıştır.

Araştırmaya katılan deneklerin "Lisanslı spor yaptınız mı?" örgütsel bağlılık durumlarına ilişkin bağımsız t testi sonuçlarına bakıldığında devamlı bağlılık ve zorunlu bağlılık alt boyutlarında $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık olduğu gözlemlenmiştir. Lisanslı spor yapanların örgütsel bağlılık durumları daha yüksek çıkmıştır. Bu sonuçlarda elde edilen veriler gösteriyor ki geçmişte spor yapan kişilerin duygusal zeka ve örgütsel bağlılık durumları yüksek çıkmıştır.

Bunun sebeplerinin şu şekilde açıklayabiliriz. Sporlu içinden gelen kişilerin özellikle takım sporlarıyla uğraşan kişilerde takım ruhu oluşturmak ve bir arada hareket etme güdüsü ön plandadır. Bu yüzden buldukları ortamı kabullenmeleri ve kendilerini o gruptan hissetmeleri çok uzun sürmez. Ayrıca bedensel olarak kendilerini spor müsabakalarında ifade edebildikleri ve insanlarla iletişim halinde olduklarından dolayı empati durumlarında yüksek olacağı düşünülmektedir. Konuya açıklık getirmek gerekirse yukarıda belirtilen durumlar göz önünde tutulduğunda spor yapmanın önemi her yerde karşımıza çıkmaktadır. Sporun sadece kendine değil yakınlarına da faydası olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan bireylerin yaş durumları ile duygusal zeka düzeylerine ilişkin pearson korelasyon testi sonuçlarına bakıldığında stres yönetimi alt boyutu ile yaş arasında pozitif yönde $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir. Bu sonucumuzla örtüşen başka çalışmalar şu şekildedir. Bireyler iş girdikleri ilk zamanlarda çok heyecanlı olurlar ve her işi yapacaklarını düşünürler. Yaşayacakları birçok sorun onları işlerine daha çok bağlanmasını sağlar. Fakat yaş ilerledikçe işle ilgili birçok sorunla karşılaşır ve durum bireyi strese sürükler (Özmutaf, 2006). Bir grupta stres faktörüyle yaş faktörü birbirini tetikleyen unsurlardır. İnsanların çevrelerindeki değişimi algılamaları yaş dönemi içerisinde psikolojik durum stresi çok etkiler.

Bu yüzden her dönem etkileri kişiden kişiye çok farklı olur. Sonuç olarak yaşı büyük bireylerin hastalık, ölüm korkusu ve fiziksel olarak yetersizlik dönemlerinin başlaması kendilerini strese sürükler (Ekinci ve Ekici, 2003).

Araştırmaya katılan bireylerin duygusal zeka ile örgütsel bağlılık durumlarına ilişkin pearson korelasyon testi sonuçlarına bakıldığında duygusal zeka alt boyutlarından stres yönetimi ile örgütsel bağlılığın alt boyutu olan zorunlu bağlılık ile arasında negatif yönde $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı ilişki olduğu gözlemlenmiştir. Bunun sebebini şu şekilde açıklayabiliriz. Stresi iyi yöneten kişilerin özgüveninde, iyi olduğu düşünülmektedir. Bu sebepten kişinin bulunduğu ortamdan daha iyi ortamlara geçebileceği özgüveni kendisinde mevcut olabilir. Sonuç olarak bu durum kişiyi daha iyi bir örgüte yönelme ve kendi isteklerini ve yeteneklerini daha iyi sergileyebileceği daha etkili örgütlere gidebilme ihtiyacının oluştuğunu söyleyebiliriz.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Elde edilen sonuçlara bakıldığında yapılan çalışma bir durum tespiti açısından önemlidir. Özellikle veli profilinin önemi sporcuya ve kulübe olumlu şekilde yansıtacağını söylemek çok doğru olur. Bununla beraber duysal zeka ve örgütsel bağlılık birbirini hem negatife hem de pozitif yönde etkileyen durumlardır. Özellikle duygusal zekanın yüksek olması durumları örgütsel bağlılığında olumlu anlamda etkileyeceği düşünülmektedir. Bunun yanında Velilerin kulübe olan bağlılığını etkileyen en önemli faktör velinin sporun içinde gelen biri olmasıdır. Özellikle sporun içerisinde gelen velilerin spor hayatı bitse bile çocuğunun kendisi gibi kulübüne bağlı oldukları düşüncesi ortaya çıkmıştır.

Araştırmayla ilgili öneriler şu şekildedir.

1. Bu ve buna benzer durum tespit çalışmaları daha fazla aralıklarla yapılması gerekmektedir.
2. Yapılan bu anket çalışmasının farklı spor branşlarındaki velilere uygulanabilir.
3. Velilere sporun içerisinde gelmeseler bile spor yaptırılabilir yada spor kültürü oluşturmak için eğitim seminerleri verilebilir.
4. Elde edilen sonuçlar Spor Bakanlığı başta olmak üzere ilgili branşın federasyonu ile paylaşılabilir.
5. Elde edilen sonuçlar sporcularla paylaşılarak velilerin kulübe ve branşa olan bağlılığı artırılabilir.
6. Aktarılan bu somut bilgiler velilerin spor bilimine bakış açısını olumlu etkileyeceği düşünülerek kendilerinde spor kültürü oluşması konusunda etkili bir sebep olacağı düşünülmektedir.

6. KAYNAKÇA

- Acar, F. T. (2001).** Duygusal zeka yeteneklerinin göreve yönelik ve insana yönelik liderlik davranışları ile ilişkisi. Yayınlanmamış doktora tezi, İstanbul Üniversitesi.
- Allen, N. J. ve Meyer J. P. (1990).** The measurement and antecedents of affective, continuance and normative commitment to the organization. *Journal of Occupational Psychology*, 63,1-18.
- Altay, F. (1995).** Yarışma Sporu Olarak Sportif Ritmik Cimnastiğin Tanımı, Cimnastik, Cimnastik Federasyonu Dergisi, 9
- Baltaş Z. (2006).** İnsanın Dünyasını Aydınlatan ve İşine Yansıyan Işık: Duygusal Zekâ, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Bar-On R. Development of the Bar-ON EQ-I (1997).** A measure of emotional and social intelligence. The 105 th Annual Convention of the American Psychological Association, 3.
- Bartlett K. R. (2001).** The relationship between training and organizational commitment: A study in the health care field. *Human Resource Development Quarterly*, 12(4):330-352.
- Ekinci, H. ve Ekici, S. (2003).** İşletmelerde örgütsel stres yönetim stratejisi olarak sosyal desteğin rolüne ilişkin olarak görgül bir araştırma. *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1, 109-120.
- Erkut, O., Pınar, S. (2000).** Artistik Jimnastik Yas Grupları Gelişim Programı, Ankara: GSGM Eğitim Dairesi Yayınları.
- Goleman, D. (2005).** Duygusal Zekâ Neden IQ'dan Neden Önemlidir? İstanbul: Varlık Yayınları.
- Mahmut Ö. E. Aziz B., Evren Arı T., Yıldız Ç. ,Tevfik G., Mahmut T., Yasemin D., (2003).** Kadın ve Erkek Yöneticilerin Yönetimi Altındaki Personelin Motivasyon, Stres ve Tatmini Farklılıklarının Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma. *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 10, 2.
- McGee, G.W ve Ford K.C. (1987)** Two (or more?) dimensions of organizational commitment: Reexamination of the affective and continuance commitment scales. *Journal of Applied Psychology*, 72, 638-642.
- Mengütay, S. (1992).** Artistik Jimnastik. İstanbul: M.Ü. Teknik Eğitim Fakültesi Matbaası
- Mumcuoğlu, Ö. (2002).** Bar-On duygusal zeka testi'nin türkçe dilsel eşdeğerlik, güvenilirlik ve geçerlik çalışması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi
- Obeng K, Ugboro I. (2003).** Organizational commitment among public transit employees: An assessment study. *Journal of The Transportation Research Forum*, 57(2), 83-98.
- Oberholster, F. R, Taylor J. W. (1999).** Spiritual experience and the organizational commitment of college. *International Forum*, 2(1).
- Özer, K., Pınar, S., Tavacıoğlu, L.; (1997).** Uluslararası Boğaziçi Jimnastik Turnuvasında Dereceye Giren ve Girmeyen Cimnastikçilerin Vücut Tipi ve Kompozisyonları Arasında Farklılıklar. *Spor Araştırmaları Dergisi*, 1(3)
- Özmutaf, N. M. (2006).** Örgütlerde insan kaynakları ve stres: Ampirik bir yaklaşım, Ege Üniversitesi Su Ürünleri Dergisi, 1-2, 75-81.
- Saldamlı, A. (2009).** İşletmelerde Örgütsel Bağlılık ve İşgören Performansı. Ankara: Detay Yayıncılık.

- Wasti, S. A. (2002).** Affective and continuance commitment to the organization: Test of an integrated model in the Turkish context. *International Journal of Intercultural Relations*, 26, 525-550.
- Yalçın, A, ve İplik F.N. (2005).** Beş yıldızlı otellerde çalışanların demografik özellikleri ile örgütsel bağlılıkları arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik bir araştırma. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(1), 395-412.
- Yıldırım, S . (2008).** Muhasebe öğretim elemanları ve meslek mensuplarının mesleki stres düzeyi üzerine bir araştırma. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 38, 153-162.

Extended Summary

Introduction

Gymnastics forms the basis of all sports. Gymnastic sport, which requires locomotor movement, balance and body control movements, is very important especially for the development of children. Gymnastics sport helps children to have an aesthetic appearance by ensuring that the values such as height, weight and body muscle mass are in balance. Emotional intelligence must be high in this sport. High emotional intelligence not only affects people positively, but high emotional intelligence leads people to be full of life. Allen and Meyer from Organizational Commitment and Sub-Dimensions; Emotional Commitment: It is stated as the involvement of the person in the organization, the formation of emotional closeness with the organization and the feeling of emotional closeness with the organization. In this direction, the study aims to examine the relationship between emotional intelligence and organizational commitment of parents who are interested in gymnastic sports in Kocaeli Province in terms of different variables and contribute to the literature.

Method

The research group consists of female (n = 62) and male (n = 60) parent (n = 122) parents of children who are interested in gymnastics in Kocaeli province. The survey method was used in the research. In addition to the demographic information of the parents who participated in the research, Dr. Developed by Reuven Bar-On in 1997, the original 133-item Bar-On EQ-i Emotional Intelligence Scale, and the "Organizational Commitment Scale" developed by Allen and Meyer, were implemented as data collection tools. Organizational commitment to Meyer and Allen; It measures three main factors: emotional commitment, attendance commitment, and normative commitment. Adapted to Turkish by Wasti in 2000. Data collected through the Emotional Intelligence and Organizational Commitment Questionnaire scales were analyzed through the statistical package program (SPSS 20.0) and the results were interpreted. In the research, T-test, Anova and correlation (r statistics) analyzes were used for independent samples to determine the difference between variables. When the findings of the research are examined; A 0.26 significant relationship has emerged between interpersonal relations and Gender Status, which are sub-dimensions of Emotional Intelligence Levels. It was found out that there is a significant relationship between the general mood and Gender Status, which is one of the sub-dimensions of Emotional Intelligence Levels, at 0.11. When the relationship between Organizational Commitment Status and Gender Status is examined, it is found that there is a significant relationship with the values of emotional commitment 0.38 and compulsory commitment 0.10 in the sub-dimensions of organizational commitment.

Findings, Discussion and Results

Looking at the results obtained, the study is important for a due diligence. As a result of this study, it was observed that the relationship between the families of athletes engaged in gymnastic sports and their gender, socioeconomic level, and families' being licensed athletes in the past, and their emotional intelligence and organizational commitment were positive. It would be very correct to say that this result will be reflected positively to the athlete and the sports club, especially the importance of the parent profile. However, sensory intelligence and organizational commitment are situations that affect each other both negatively and positively. Especially high emotional intelligence is thought to affect the situations positively in organizational commitment. Besides, the most important factor affecting the parents' commitment to the club is that the parents come from the sport. Even though the sports life of the parents who came from the sport is over, the thought that the child is connected to the club like himself has emerged.